

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı Fatma Betül Sayan Kaya** tarafından Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Mithat Sancar
Mardin Milletvekili

Çukurova Üniversitesi, İktisadi İdari Bilimler Fakültesi Ekonometri Bölümü'nde araştırma görevlisi olan Mehmet Fatih Traş, barış imzacısı olduğu için görev süresi uzatılmadığı ve birçok üniversite tarafından kabul edilmediği için intihar ederek hayatını sonlandırmıştır.

2010-2016 yılları arasında Çukurova Üniversitesi'nde araştırma görevlisi olarak çalışan ve 23 Haziran 2016 tarihinde doktorasını başarıyla bitiren Mehmet Fatih Traş'ın sözleşmesi, Barış İçin Akademisyenler tarafından kamuoyuyla paylaşılan "Bu Suça Ortak Olmayacağız" bildirgesini imzaladığı için yenilenmemiştir. Bazı dersleri vermesi için sözleşme imzalayan Traş'a yönelik baskı artmış, Fakülte Kurulu'nda "hassas dönemlerden geçildiği" gerekçe gösterilerek, Rektör ve Dekan arasındaki teati sonrasında, Traş'ın verdiği derslerle ilgili görevlendirme iptal edilmiştir. Traş'ın arkadaşı Lütfü Uçal'ın kaleme aldığı yazıya göre, Aydın Üniversitesi'ne başvurup sınavı geçen ve hatta sözleşme imzalayan Traş, kendisine Üniversite'den aranmış 'terörist' olduğu ima edilerek çalışmasının mümkün olmadığı kendisine iletilmiştir. Aynı durum Toros Üniversitesi'ne yaptığı başvuruda da karşısına çıkmıştır. Bu durumun kendisini sonraki iş başvurularında zora sokacağını ifade eden Traş adeta ölüme sürüklenmiştir.

1289

Avrupa İnsan Hakları Komiseri Nils Muiznieks'in ifade özgürlüğüne ilişkin raporunda, bildiriye imzalayan akademisyenlerin tutuklanmaları ifade özgürlüğünün durumuna ilişkin ciddi bir endişe olarak yer almıştır. Bunun yanında Muiznieks, değerlendirmelerinin 62. paragrafında, özellikle sokağa çıkma yasakları sırasında "*Komiser'e göre hakikaten işlenmiş olan çok sayıda insan hakkı ihlaline bakarak Komiser, bu bildiriye açıkça ifade özgürlüğünün sınırları içinde kalan bir bildiri, arkasında yatan endişeleri ise meşru ve kamuyu ilgilendiren endişeler olarak değerlendirdiğini yineler*" ifadesi yer almaktadır.

Şiddet olaylarının yaygınlaşması ve kamu düzeninin ciddi şekilde bozulması sebebiyle ilan edilen OHAL kapsamında, kamu düzeninin yeniden tesisi için çıkarılan KHK'lerle, 112 üniversiteden toplam 4811 akademisyen ihraç edilmiş, ihraç edilenlerden 16'sı başka bir KHK ile görevlerine iade edilmiştir. KHK'lerle ihraç edilenlerden 312'si "Bu Suça Ortak Olmayacağız" bildirisinin imzacılarıdır.

Olağanüstü Hal Kanun Hükmünde Kararnameleri'nin neredeyse tamamen denetimsiz durumu bir yana, Avrupa İnsan Hakları Komiseri de yargının siyasi iklimden fazlasıyla etkilendiği, bağımsızlık ile tarafsızlığına yönelik bu süreçte şiddetlenen siyasi baskılara uygun davrandığı genel kanaatini taşıdığını, yukarıda bahsedilen raporun 50. paragrafında belirtmiştir.

Bu çerçevede;

1. 15 Temmuz 2016'da gerçekleşen darbe girişimiyle üniversiteler arasında nasıl bir bağlantı vardır?
2. 15 Temmuz darbe girişimi sürecinin ardından girişilen 'temizlik' çalışmaları kapsamında, darbe girişimiyle hiçbir ilgisi olmayan, sendikal olarak örgütlü veya muhalif olarak bilinen akademisyenlerin de görevlerinden uzaklaştırılmaları, üniversitelerin özerkliğine ve ifade özgürlüğüne müdahale ve üniversitelerin iktidar lehine homojenleşmesi anlamına mı gelmektedir?
3. Bakanlar Kurulu'na başkanlık eden kişi olarak, imzanızla yayınlanan KHK'lerde ihraç edilen kişilerle ilgili değerlendirmeyi hangi yöntemlerle yapıyorsunuz?
4. Bu yöntemlerin herhangi bir idari veya yargısal herhangi bir denetiminin hala olmamasını hukuk güvenliği ilkesi çerçevesinde nasıl değerlendiriyorsunuz?

1289

5. Yalnızca "Bu Suça Ortak Olmayacağız" bildirisinin imzacısı olduğu gerekçesiyle adeta sivil ölüme terk edilen Ar. Gör. Mehmet Fatih Traş'ın intiharını nasıl değerlendiriyorsunuz?

6. Barış bildirisine imza atan akademisyenlere Cumhurbaşkanı ve hükümet tarafından gösterilen aşırı tepki üniversite yönetimlerini de etkilemekte hatta bazı üniversiteler baskı gördüklerini açıkça dile getirmektedirler. Hükümetin bu yönde kurduğu baskılar üniversitelerin özerkliği ve ifade özgürlüğüyle bağdaşmakta mıdır?

7. Bu baskı üniversitelerle sınırlı kalmamakta, imzacıların her başvurularında karşılına bir engel olarak konulmakta, henüz ihraç edilmemiş olan imzacılar da, ihraç edilenler gibi adeta sivil ölüme mahkum edilmektedir. Bu sıkışmışlık hissi maalesef Ar. Gör. Mehmet Fatih Traş'ın durumunda olduğu gibi, intiharla sonuçlanabilmektedir. Hükümetin bu konuda siyasi ve idari sorumluluğu bulunmakta mıdır?